

06

နဘဉ်ကွၢ်ဆၢဉ်ဗၢ်ဒီး တၢ်ဟံပ်ပတုၢ်ကွၢ် တၢ်ဟ့ၣ်နၤ ထံမ့ၣ်အူ တဘျီဘျီခါ.

နကြးဒီးနဘဉ် နဒိပနံၣ်အ တၢ်ဒုးသ့ၣ်ညါ လၢ ကပတုၢ်ကွၢ်တၢ်ဟ့ၣ်နၤ ထံမ့ၣ်အူ န့ၣ်လီၤ. ဝံသးစူၤ ဆဲးကျၢကဒါက့ၤဘၣ် ထွဲတၢ်ဂ့ၢ်အံၤဒ် ဒိပနံၣ်အတၢ်ဆဲးကျးဆဲးကျၢလီၤတၢ် လီၤဆဲးအသိးန့ၣ်တက့ၢ်.

လၢနကဒီးနဘဉ်က့ၤန ထံ မ့တမ့ၢ် မ့ၣ်အူအဂီၢ်, ဝံသးစူၤ-

- ဆဲးကျးနဒိပနံၣ်.
- ယု တၢ်မၤစၢၤလၢနကဟ့ၣ်က့ၤတၢ်အပူၤအကလံာ်တဖၣ်.
- သံကွၢ် နကဒီးနဘဉ်က့ၤ နထံ မ့တမ့ၢ် မ့ၣ်အူတဖၣ်လၢ အဆၢကတီၢ် ဖဲလဲၣ်အဂ့ၢ်.

ကိး ပှၤအံးထွဲကွၢ်ထွဲလီၤမ့ၣ်အူဂံၢ်သဟီၣ်ဒီးထံ (Energy and Water Ombudsman (Victoria)) အလီၤတဲးဒီးနီၣ်ဂံၢ်ဖဲ 1800 500 509 ဒီးပမၤစၢၤနၤလၢ ပထိကဒါက့ၤန့ၣ်နၤသ့လီၤ.

07

တၢ်ဆါတၢ်ပှၤ

ပှၤဆါတၢ်ဖိ ကဟံးဒိတကျိၣ်နဟံၣ်အဲၣ်တြီသ့ၣ်သ့ၣ် မ့တမ့ၢ် ကိးယီၤ လီၤတဲးစိဆူ နအိၣ်, ဒ်သိးကမၤနဆိတလဲၣ်ဒိပနံၣ်အဂီၢ်လီၤ.

နမ့ၢ်နတအဲၣ်ဒီးကတိၤတၢ်ဒီး ပှၤဆါတၢ်ဖိတဖၣ်အံၤ-

- စံးဘဉ်အဲၣ်သ့ၣ်လၢ “ယသးတအိၣ်ဘဉ်, တၢ်ဘျး”.
- မၤပှၤဆါတၢ်ဖိဟးထီၣ်ကွၢ်လၢနဟံၣ်တက့ၢ်.

နကြးယုကွၢ်ပှၤတဂၤ အမ့ၢ်မတၢ်အကဲမနုၤ (ခိၣ်ဂီၤ/လံာ်အုၣ်သး) တချးလၢ နကကတိၤတၢ်ဒီးပှၤဆါတၢ်ဖိတဂၤဂၤလၢ နဖဲတြီခိၣ်ထံး တဘျီဂ့ၢ်တဘျီဂ့ၢ်အခါလီၤ.

နမ့ၢ်ဆဲးလီၤဘဉ် နမၤလၢတၢ်မၤတၢ်အၢၣ်လီၤအီၤလီၤဝံးဒီး ဆိတလဲၣ်က့ၤ နတၢ်ဟံးသးန့ၣ်, နအိၣ်ဒီးပနံၣ်ကၢတၢ်မၤမ့ၢ်နၤအသီ 10 လၢ နကဆဲးကျးဒီး ဒိပနံၣ်လၢ တၢ်ဆိကတီၢ်ကွၢ် တၢ်မၤတၢ်အၢၣ်လီၤအီၤလီၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ပှၤဆါတၢ်ဖိကဆဲးကျးနၤ ဒိဖျိလီၤတဲးစိလီၤ. နမ့ၢ် တအဲၣ်ဒီးလၢ အဲၣ်သ့ၣ်ဆဲးကျးနၤဘဉ်န့ၣ်, ဝံသးစူၤကိးယီၤလီၤတဲးစိဆူ တဘဉ်ကိးလီၤတဲးစိ (Do Not Call Register) နီၣ်ဂံၢ်ဖဲ 1300 792 958 တက့ၢ်.

08

နဟးထီၣ်ကွၢ်လၢတၢ်အိၣ် ဆိးလီၤခါ.

ဖဲနဟးထီၣ်ကွၢ်အခါ, နကဘဉ်ကိးလီၤတဲးစိဆူဒိပနံၣ်တဖၣ်အအိၣ် လၢတၢ်ယုန့ၣ်တၢ်ဟ့ၣ်က့ၤတၢ်အပူၤအကလံာ်တဖၣ်လၢခဲကတၢ် အဂီၢ်လီၤ. ဒုးသ့ၣ်ညါဘဉ်အဲၣ်သ့ၣ်လၢနအိၣ် ဆိးလီၤကျဲအသီတက့ၢ်.

ဆဲးကျး EWOV

တၢ်နီၣ်- တချးလၢနဆဲးကျးပှၤဒီးဘဉ်န့ၣ် နကဘဉ်ကျဲးစၢး ယုၣ်လီၤတ့ၢ်လီၤ တၢ်ဂ့ၢ်ကိတဖၣ်အံၤလၢအဘဉ်ထွဲဒီးလီၤမ့ၣ်အူ, ကိသဝံ မ့တမ့ၢ် ထံဒိပနံၣ်လီၤ. နမ့ၢ်တသ့ၣ်ညါလီၤတၢ်လၢနသ့ၣ်ဒိပနံၣ်ဖဲလဲၣ်တဖျါလဲၣ်န့ၣ်, ကွၢ်က့ၤလၢ နဆုၤကဒွဲစရိအပူၤန့ၣ်တက့ၢ်.

ကိးယီၤလီၤတဲးစိနီၣ်ဂံၢ် 1800 500 509 ဆူပအိၣ်- (တလိၣ်ဟ့ၣ်ပှၤ) တၢ်ဆၢကတီၢ်ဖဲဂီၤဒိ 8:30ဒီး ဟါဒိ 5န့ၣ်ရဲၣ်, မ့ၢ်တန့ၤတ့ၤမ့ၢ်ယံၤနၤ.

လၢကွၢ်ဆူအတၢ်ဒီးဖိခိၣ်- www.ewov.com.au
ကွဲးလီၤပရၢဆူပအိၣ်- ewovinfo@ewov.com.au
ကွဲးယီၤလီၤပရၢဆူပအိၣ်- တၢ်ဆိကတီၢ်ဟ့ၣ်အပူၤ (Reply Paid) 469 Melbourne VIC 8060 (ပတုၢ်လိၣ်တၢ်ပရၢတဖၣ်လၢ Braille) ဆုၤစးကွဲးဒိလိၣ်နီၣ်ဂံၢ် - 1800 500 549 (Freefax)

တၢ်မၤစၢၤလၢတၢ်ကတိၤကျိၣ်ထံး- 131 450

လၢပှၤက့ၣ်ကွၢ်လၢတၢ်နၤဟ့ၣ်ဒီးတၢ်စံးတၢ်ကတိၤအဂီၢ်န့ၣ်ဆဲးကျးဒီး National Relay Service. လၢအတၢ်ဒီးအပူၤ- www.relayservice.gov.au

တဲးကျိၣ်ဘဉ် ဒီး ဖးလံာ်ဖးလံာ်သ့ နတဲးကျိၣ်မ့ၢ်ဘဉ်, ဘဉ်ဆၢ နမ့ၢ်တန့ၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ဘဉ်န့ၣ်ကိးလီၤတဲးစိနီၣ်ဂံၢ်- 133 677 or 1800 555 677 (တလိၣ်ဟ့ၣ်တၢ်အပူၤ)

ဒိလိၣ်ဒိလိၣ် ဒီး တၢ်နၤဟ့ၣ်တၢ် နန့ၢ်ပဂံၢ်တၢ်ကတိၤလၢလီၤတဲးစိပှၤမ့ၢ်ကိန့ၣ်ကိးလီၤတဲးစိနီၣ်ဂံၢ်- 133 677 or 1800 555 677 (တလိၣ်ဟ့ၣ်တၢ်အပူၤ)

တဲးကျိၣ်ဘဉ် ဒီး တၢ်နၤဟ့ၣ် နန့ၢ်ပဂံၢ်တၢ်ကတိၤလၢလီၤတဲးစိပှၤမ့ၢ်ကိန့ၣ်ကိးလီၤတဲးစိနီၣ်ဂံၢ်- 1300 555 727 or 1800 555 677 (တလိၣ်ဟ့ၣ်တၢ်အပူၤ)

မၤစၢၤနၤလၢ လီၤမ့ၣ်အူဂံၢ်သဟီၣ်ဒီးထံ

ပှၤအံးထွဲကွၢ်ထွဲလီၤမ့ၣ်အူဂံၢ်သဟီၣ် (Victoria) (EWOV) မၤစၢၤနၤလၢ တၢ်ယုၣ်လီၤတၢ်ကိတၢ်ခဲ တၢ်ထွဲလီၤမ့ၣ်အူ, ကိသဝံ (လၢအပၣ် ယုၣ်ဒီး LPG) ဒီးထံ ဒိပနံၣ်အတၢ်ဆဲးကျးထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ပတၢ်မၤစၢၤအံၤတလိၣ်ဟ့ၣ်အပူၤ. လၢတၢ်န့ၣ်အယိကိးပလီၤတဲးစိနီၣ်ဂံၢ် 1800 500 509 (တလိၣ်ဟ့ၣ်ပှၤ) မ့တမ့ၢ် ကွၢ်လၢပပုၣ်ယံၤသန့- www.ewov.com.au နကိးပှၤကတိၤကျိၣ်ထံးအတၢ်မၤစၢၤသ့လၢလီၤတဲးစိနီၣ်ဂံၢ် 131 450.

01 🏠

တၢ်န့ၣ်လီၤအိၣ်ဆိးခါ.

ဘၣ်ထွဲလိမ့ၣ်အူ, ကံသဝံဒီးထံတဖၣ်တကလိဝဲဘၣ်. နကဘၣ်ဆိလီၤ ဟံလီၤ နလိမ့ၣ်အူ, ကံသဝံ ဒီးထံအစုစရိတဖၣ်.

လူၤပိာ်ထွဲတၢ်မၤအပတီၢ်တဖၣ်အံၤ-

- ကိးလိတဲစိအူ ဘၣ်ထွဲလိမ့ၣ်အူ, ကံသဝံ ဒီးထံအိပနံၣ်.
- ဖုးသ့ၣ်ညါအဝဲသ့ၣ်လၢ နအိၣ်ဒီးဆဲးကျိးဒီးအတၢ်ဖဲးတၢ်မၤအဂ့ၢ်.
- လၢအဘၣ်ယးဒီးထံဖိကိာ်ဖိ ဒီး ကဒီးနမံၤနသၣ်ဒီးနအိၣ် ဆိးလီၤကျဲအမံၤ.
- နမ့ၢ်အိၣ်ဒီး တၢ်မၤတၢ်ပၤခွဲးယၢ်အလံာ်ကွဲဖိန့ၣ်, မၤလီၤတၢ်လၢ နမံၤနသၣ်လၢနဟ့ၣ်လီၤဒီး မံၤလၢလံာ်ကွဲပူၤန့ၣ်ဒိးသိးလိာ်အသးန့ၣ်တက့ၢ်.

02 ✓

ဃုထာထီၣ် ခိပနံၣ်လၢဂီၢ်

နတၢ်ဃုထာဘၣ်ထွဲလိမ့ၣ်အူအိပနံၣ်. ထီၣ်သၤတြီၤလၢတၢ်ဆဲးကျိး **Victorian Energy Compare** အဂီၢ် လိတဲစိနီၣ်ဂံၢ် **13 61 86**

မ့တမ့ၢ် ပှ်ယဲၤသန့ compare.switchon.vic.gov.au အပူၤန့ၣ်တက့ၢ်.

နဃုထာ ထံအိပနံၣ်လၢဂီၢ်တသ့ဘၣ်. နကဘၣ်ဃုသ့ၣ်ညါ ထံအိပနံၣ် ဖဲလဲၣ်တဖျၢၣ်လၢအဟ့ၣ်လီၤထံလၢနလီၤကဝီၤအပူၤလီၤ, ဝံသးစူၤတဲ သကိးတၢ်ဒီးနလီၤကဝီၤအပူၤဟ့ၣ်က့ၣ်တၢ်, တၢ်သုးလီၤသုးကျဲအပူၤမၤတၢ်ဖိ မ့တမ့ၢ် ပှ်လၢအအိၣ်လၢနဟံၣ် ခိၣ်ဟံၣ်ယၢၤ မ့တမ့ၢ် ကွၢ်လၢပှဲၤယဲၤသန့- www.water.vic.gov.au

03 🐷

တၢ်ကတီၤယၢ်ကျိာ်စ့

နတၢ်သုတၢ်စ့ဘၣ်ထွဲလိမ့ၣ်အူ, ကံသဝံဒီးထံမ့ၢ်အါဒီး နကဘၣ်ဟ့ၣ်အပူၤ ခိၣ်ဝဲန့ၣ်လီၤ. ဟံၣ်ယဲၤတၢ်ပိးတၢ်လီၤလၢနဟံၣ်ပှ်တနီၤန့ၣ် အိၣ်ဝဲလိမ့ၣ်အူအဂီၢ်သဟီၣ်အါခိၣ်မးန့ၣ်လီၤ.

ပလီၤသး ဖဲနသ့ဝဲမၤကလၢၤထီၣ်ဟံၣ်, ကလံၤခ့ၣ်ဒၢ, ဝဲမၤဃုတၢ်ကူတၢ်ကၢၤ တဖၣ်န့ၣ်တက့ၢ်. သ့ၣ်နီၣ် လၢနကဘၣ်ဝဲတၢ်ကွၢ် ထံနိးပိၤ တဖၣ်န့ၣ်တက့ၢ်.

04 🏠

တၢ်ဟ့ၣ်က့ၢ်တၢ်ဖိတၢ်လံၤအပူၤအကလံၤ

နကဘၣ်ဟ့ၣ်မ့ၣ်အူလဲ, ကံသဝံလဲဒီးထံလဲလၢနသ့အီၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. နမ့ၢ်တဟ့ၣ်က့ၢ်တၢ်အပူၤတဖၣ်အံၤဘၣ်ဒီး ဘၣ်ထွဲလိမ့ၣ်အူအဂီၢ်သဟီၣ် တဖၣ် တၢ်ကပတုၣ်ဟ့ၣ်န့ၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်တြီၤသၢ်လၢတၢ်ဟ့ၣ်ထံ အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

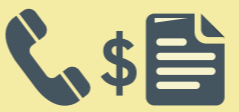
နဟ့ၣ်တၢ်အပူၤကလံၤတဖၣ်သ့-

- လၢ အိးစၢ်လဲယၢ်အလံာ်တၢ်.

centrelink

- လၢစ့နီၣ်ဂံၢ်တအါဘၣ်တဖၣ် အဂီၢ်ဟ့ၣ်အူ **Centrelink** သံကွၢ် **Centrelink** လၢတၢ်သ့ **Centrepay** တၢ်ဟ့ၣ်အကျဲလဲၣ်အဂ့ၢ်.

- တၢ်ဟ့ၣ်က့ၢ်ဒုၣ်ကမၣ် မ့တမ့ၢ် ကခွဲးကုဒိဖျိ တၢ်သုလိတဲစိလီၤ.

- ဆုၢ်က့ၢ်ဆူစုတၢ်ဒိဖျိပှ်ယဲၤသန့.

05 🕒

လိၣ်ဘၣ်အါထီၣ်တၢ်ဆၢကတီၢ်လၢ တၢ်ဟ့ၣ်က့ၢ် တၢ်အပူၤကလံၤအဂီၢ်ခါ.

နခိပနံၣ် ကဆုၢ်န့ၣ်တၢ်ဘၣ်ဟ့ၣ်က့ၢ်တၢ်အပူၤကလံၤအကျဲသၢဘိ-

- တၢ်ဘၣ်ဟ့ၣ်က့ၢ်အပူၤ.
- တၢ်ဒုးသ့ၣ်ညါလၢတၢ်မၤသ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်က့ၢ်အဂီၢ်.
- တၢ်ဒုးသ့ၣ်ညါလၢတၢ်ပိာ်ပတုၣ်ကွၢ်တၢ်မၤအဂီၢ်.

နမ့ၢ်လိၣ်ဘၣ်အါထီၣ် တၢ်ဆၢကတီၢ်လၢတၢ်ဟ့ၣ်က့ၢ်တၢ်အပူၤအဂီၢ်န့ၣ်, ဝံသးစူၤဆဲးကျိးဒီးနခိပနံၣ်တက့ၢ်. နခိပနံၣ်ကဟံလီၤန့ၣ်န့ၣ်တၢ် ဘၣ်ဟ့ၣ်က့ၢ် အတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲဒိဖျိ ဟ့ၣ်က့ၢ်တၢ်အပူၤတဘျီတဲး လၢအါဘျီအတီၢ်ပူၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

နဟ့ၣ်စိဟ့ၣ်ကတီၢ်ပှ်လၢတၢ်မၤစၢၤန့ၣ်လၢ နခိပနံၣ်သ့ၣ်အမ့ၢ်-

တၢ်မၤတၢ်ပၤခွဲးယၢ်အလံာ်ကွဲဖိလၢအမၤစၢၤလီၤန့ၣ်ဘၣ်ဟ့ၣ်က့ၢ် တၢ်ပှ်ကလံၤ.

- ပဒိၣ်အတၢ်တိစၢၤမၤစၢၤဒ်အမ့ၢ် တၢ်ဟ့ၣ်စၢၤ ထံမ့ၢ်အူအပူၤ (Utility Relief Grant).
- တၢ်ဟ့ၣ်ကလိတၢ်ဟ့ၣ်က့ၢ်ဟ့ၣ်ဖးဘၣ်ယးကျိာ်စ့ဂီၢ်ဝိ.
- တၢ်ဟ့ၣ်က့ၢ်ကလိဘၣ်ထွဲတၢ်သုလိမ့ၣ်အူသဟီၣ် လၢတမၤလၢၢ်ဂီၤစ့အဂီၢ် မ့တမ့ၢ် တၢ်လဲၤအိၣ်သကိးဟံၣ်.

နမ့ၢ်လိၣ်ဘၣ်တၢ်မၤစၢၤ, ဝံသးစူၤကိးယီၤ လိတဲစိနီၣ်ဂံၢ် **1800 500 509** ဆူပှ်က့ၢ်ထွဲလိမ့ၣ်အူဂီၢ်သဟီၣ် မ့တမ့ၢ် (Victoria) အိၣ်န့ၣ်တက့ၢ်.